

SA DÌ DE SA TERRA

22 de Abrili

**Comunus de Barrabi, Patiolla/Sici, Donori,
Solèminis, Sètimu, Serdiana
Progetu “Sa Lìngua Sarda 2” Annualidadi 2023
a intru de su progetu de tutela de is minorias
linguìsticas
(L. 482/1999, artt. 9 e 15 e LR 22/2018)
de sa Regione Autònoma de Sardigna**

Unioni de is Comunus de su Partiolle e de su Campidanu de Bàsciu

Progetu “Sa Lìngua Sarda 2”, Avisu TuLIS - Annualidadi 2023

Comunu de
Barrabi

Comunu de
Patiolla/Sici

Comunu de
Donori

Comunu de
Serdiana

Comunu de
Sètimu

Comunu de
Solèminis

Suà

SA DÌ DE SA TERRA

22 de Abrili

Su 22 de Abrili si
cèlebrat sa Dì mundiali
de sa Terra: cumenti
podeus spiegai a is
piciocheddus su
significadu de custa dì?

Cumentì nascit sa Dì de sa Terra?

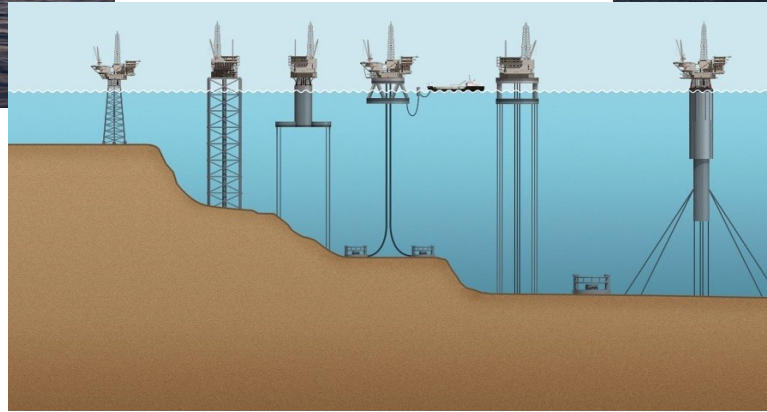

Su 29 de gennàrgiu de su 1969 una piataforma petrolìfera a ses mìllias de sa costa de Santa Bàrbara, a 200 chilòmetros a nord de sa citadi de Los Angeles, iat pigau fogu

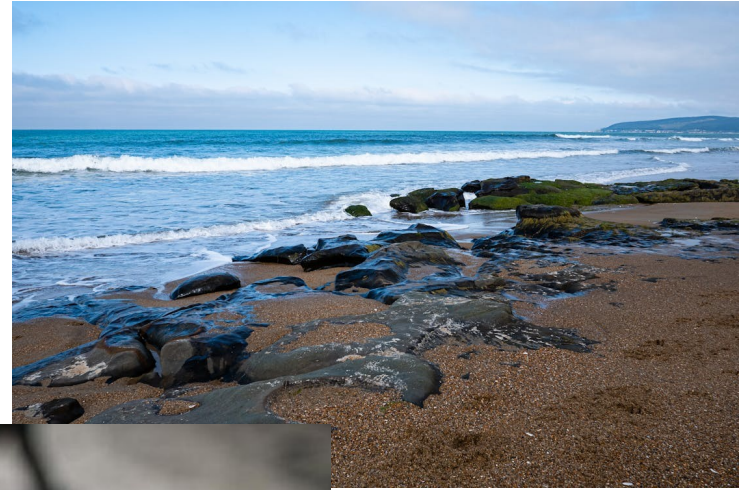
**S'incidenti iat causau sa morti de medas
animalis, comente piscis, tostoinus,
caus marinus...**

Su dannu dd'iat causau sa pressioni suterrànea dèpia a s'òpera de is errinas (trivellas) chi fiant stampendi su fundu de su mari po ndi bogai su petrollu

**Medas litrus de ollu minerali, ludu e àcua bruta nci fiant
acabbaus in mari po ùndixi diis, torrendi s'acqua niedda pìxida**

Is citadinus de Santa Bàrbara si fiant donaus ite fai po
circai de aconciai su dannu e iant impromìntu ca una cosa
cumentì a i cussa non depiat torrai a acontessi mai prus!

Is citadinus americanus iat fatu unu movimentu de protesta contras a s'incuinementu e su guvernu americanu iat aprovau una pariga de lei severas po defensai su mari e su logu

Su de **22 Abrili de su 1970**, 20 millonis de americanus iant manifestau contras a is errinas petrolìferas, po sa sarvesa de su mari e de su pianeta nostru.

De intzandus, dònna 22 de Abrili, po
boluntadi de is Natzionis Unias, si cèlebrat
s'Earth Day, est a nai Sa Dì Mundiali de sa
Terra, un'ocasioni po arrexonai e po
allegai de sa saludi de su pianeta nostru!

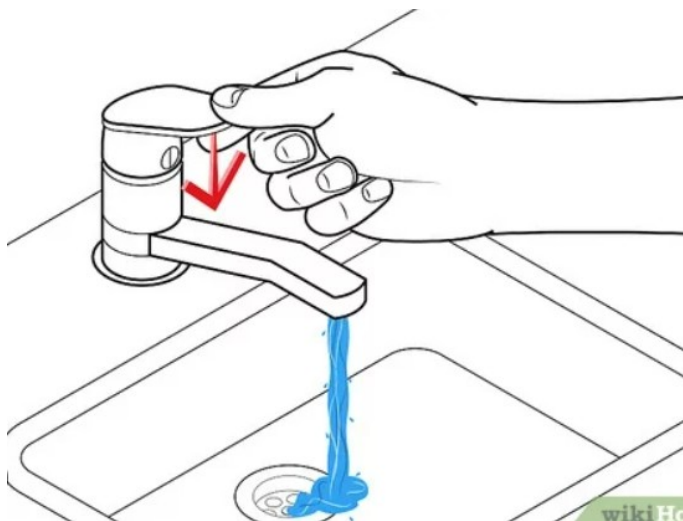
**E nosu, ita podeus fai po agiudai su pianeta nostru?
Podeus fai meda:**

riciclandi s'àliga e fendi s'arregorta differentziada

**Donendi atenzioni a no spaciai à cua meda, serrendi beni
is grifonis e fendi sa dòcia e nono su bàngiu**

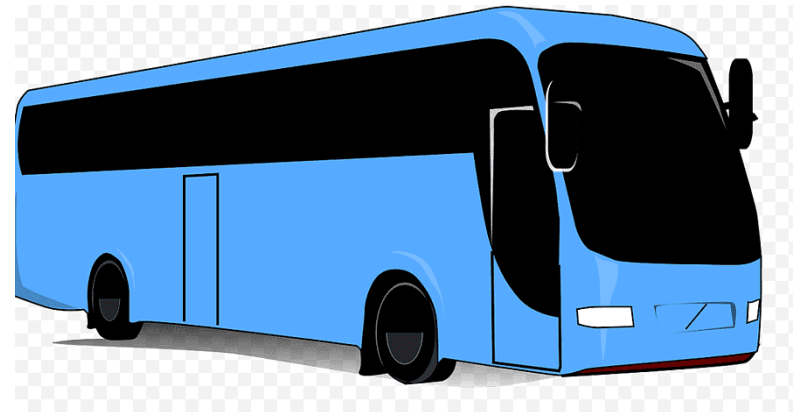
imperendi prus pagu trastus de pràsticu

**Papendi su prus possìbili mandiari a km 0,
est a nai cosa frisca, cumentì su casu de su pastori, sa berdura
de s'ortu e sa pasta fata in domu**

**Andendi a pei, imperendi sa bici e is servìtzius pùblicus
e prus pagu sa vetura chi depeus fai pagu tretu**

**Imperendi productus ecològicus po is cumandus de domu
e po nosi sciacuai nosu etotu**

**Fueddendi de custas allegas in sa
scola, in famiglia e cun is amigus**

**Totus teneus su deretu a bivi
in unu pianeta prus sanu e prus lìmpiu**

Bona Dì de sa Terra

Ita nd'as aciapau de custas schedas dedicadas a sa Dì de sa Terra?
Torra sceda a custas domandas

1- Sa Dì de sa Terra dd'ant istituia is Natzionis Unias a pustis de un'incidenti lègiu meda, cali fiat?

- ☐ Una navi iat pèrdiu totu su carburanti in s'ocèanu
- ☐ Nci fut arrutu un'aèreo in mari
- ☐ Una piataforma petrolifera iat pigau fogu perdendi totu su petrollu in mari

2- In cali annu is Natzionis Unias ant istituìu sa Dì Mundiali de sa Terra?

- ☐ 1969
- ☐ 1970
- ☐ 1996

3- Ita est un'errina?

- ☐ Sa chi in italianu ddi narant "trivella"
- ☐ Una sonda marina
- ☐ Un'arriu sutamarinu

4- A largu de cali citadi fiat acontèssiu s'incidenti?

- ☐ Santa Bàrbara
- ☐ Los Angeles
- ☐ San Diego

5- Su petrollu bessiu de sa piataforma petrolifera iat mortu a unu muntone de animalis, pruschetotu piscis, ma peri caus marinus e tostoinu. Poni su nòmini in italianu a costau de cussu in sardu

Cau marinu:

Tostoinu:

6- Ita podeus fai nosu po circai de impitcai s'incuinementu de sa Terra?

- Andai de prus a pei e impreai is mezus pùbicus
- Impreai sa màchina ma po fai pagu tretu ebbia
- Aturai de prus in domu e lassai sa màchina parchegiada

7- Po no spaciai àcua meda, ita tocat a fai?

- Est a si sciacuai prus pagu
- Tocat a serrai beni is grifonis e a si fai sa dòcia in logu de su bagnu
- Est a si fai su bagnu totus cun sa pròpiu àcua

8- Po incuinai prus pagu ita tocat a fai?

- Impreai sempri sa pròpiu ampudda de pràsticu po s'àcua
- Bufai sempri a bruncu
- Lassai is butillias de pràsticu e impreai burràscias e ampuddas de allàinu/allumìniu

9- Ita bolit nai “papai produtus a km 0”?

- Papai sempri in is arristorantis chi non siant a tesu meda de innui biveus
- Papai cosa frisca, cumenti su casu fatu de su pastori, sa birdura de s’ortu e sa pasta fata in domu
- Papai cosa dereta de bogai de su frigoriferu

10- Poita si cèlebrat sa Dì de sa Terra?

- Poita ca est un’ocasioni po arrexonai e po chistionai de sa saludi de su pianeta nostru
- Poita ca dd’ant decìdiu is Natzionis Unias e est obligatòriu
- Poita ca nosu biveus in sa terra e no in s’àcua

11- Sa Dì de sa Terra in italianu si narat “Giornata della Terra”, e in inglesu?

- Day of the Planet
- Earth Day
- Planet Day

12- Ancora, cumenti podeus agiudai nosu a fai connosci s’importàntzia de s’amparu de su pianeta nostru?

- Scriendi lìteras a is polìticus
- Chistionendi·ndi in iscola, in famìllia e cun is amigus
- Non podeus fai meda

Progetu contivigiadu dae Suia SNC
di Marongiu Ivan e Podda Alessandro
P.I. 01603380914
08040 Ilbono (Nu), Via Roma 122
suia.snc@gmail.com –
PEC suiasnc@legalmail

Unioni de is Comunas de su Partiolia e de su Campidanu de Bàsciu

Progetu “Sa Lìngua Sarda 2”, Avisu TuLIS - Annualidadi 2023

Comunu de
Barrabi

Comunu de
Patiolla/Sici

Comunu de
Donori

Comunu de
Serdiana

Comunu de
Sètimu

Comunu de
Solèminis

Regioni Autònoma de Sardigna - Lei 482/99 e L.R. 22/2018

Comunas de

Barrabi, Patiolla/Sici, Donori, Serdiana, Sètimu, Solèminis

Progetu “Sa Lìngua Sarda 2” Annualidadi 2023

a intru de su progetu de tutela de is minorias linguísticas

(L. 482/1999, artt. 9 e 15 e LR 22/2018)

de sa Regioni Autònoma de Sardigna